

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész-évre . . . 4 kor — fl.
Fél évre . . . 2 " — "
Községeknek . . 1 " 24 "
Egyes szám ára 8 fl.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 8. sz. házban.
Vilmos sörészárnyas szomszédságában.
Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:

Négy-hasabos petit sorért 10 fillér.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tétetnek.
Bélyegző minden beiktatásért külön 60 fill.
„Nyitólé”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fill.
Hirdetések és előfizetések helyben akadási hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános Tudósító VII., Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában A. Oppel, Schalek H. és Párisban, Hamburgban Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Modern Kain.

D. Debreczen, június 2.

(Sz.) Az első testvérgyilkosság óta, mikor az irigyszi-vü Kain által meggyilkolt ártatlan Ábel vére festette a talajt, sok ezer év telt el és e messzeröppent ezredek alatt bizonyára több követője akadt az Istentől megátkozott Kainnak, de művelt századunkban talán egyetlen testvérgyilkosság sem okozott oly általános feltűnést, mint a szatmári rémdráma, hol egy művelt, iskolázott, sokak által tisztelt és becsült uriember vetemedett e szörnyű bűnre.

Papp Béla, a taplósdott szívi vagyonhajhász, keresett raffineriával, hóuapokon keresztül utazott ártatlan öcsse életére, csupán azért, hogy annak halálával bukás felé közelgő existenciáját visszatérítse az örvény széléről, hova nagyúri passiói rohamosan ragadták.

És ez a modern Kain, ez a vadlelkű férfi, aki bírál előtt a legridegebb cinizmussal vallotta be irtóztató vétkeit, nagyobb jogcímert nyert a Kain névre, mint megátkozott nevű előde.

Mert az első Kain nem készült hónapokon át testvére ellen. Az irigység adta kezébe a testvérgyilkoló eszközt és agyonütötte öcscsét fellázadt haragjában.

És mégis mily szörnyű büntetés várt reá. Leikiismerete mardosása pillanatig sem hagyta nyugodni. Bujdosott és vándorított egy helyről a másikra, de sehősem talált megpihenő helyet. Folyvást előtte állt öcsse véres holtteste; az erőszakosan kiontott vér rémképeket idézett elő. Vadállat lett, emberektől rejtőző elkárhozott lény, kit sem ég, sem föld be nem fogadott.

Papp Béla, a modern Kain, bizonyára nagyobb műveltséggel rendelkezett gyászos em-

lékü elődénél. Őt egyáltalában nem alterálta, mikor meghallotta, hogy a felbérelt Zsoldos végrehajtotta a borzalmas gyilkosságot.

Talán még örült, hogy rég készített terve végre sikerhez vezetett és szerencsétlen gimnázista öcsse nem áll többé útjában. Oh, Papp Béla tul volt már azon, hogy még lelkiismeretmardosás is létezik; hogy van a magasságban egy büntetőkéz, mely nem nézi el az iszonyatos vétket. Papp Bélának nem volt sem istene, sem lelkiismerete. A köszívű urigyilkos véré már csak a vagyon utáni örült hajsza tudta pezsgésbe hozni. Nevetve hajtattott el az uton fekvő öcsse holtteste mellett s nevetve kártyázgatott a gyilkosság áldozatának ravatalánál. Az örkölcsi sülyedés netovábbja volt minden tettében, kire a legigazságosabban mondta ki az esküdtsek a kötélfalalt.

Teremtőm! Mi lenne az emberi társadalomból, ha az ilyen hiéna-féle Papp Bélák tulajdonon elszaporodnának? Hiszen még a legvadabb módon elkövetett gyilkosságra is találhatni mentő-körülményt, de ezt az uri testvérgyilkost csak vádolni tudja minden. Vádolja a föld, melyre lép, az égből, melyre nem mer feltekinteni; Isten és ember ellene fordul a tehetetlenül dühöngő vadállatnak, ki most szűk czellájába zárva, remegve várja kegyelmet kérő esdekülésének eredményét.

Nem az elkövetett gonosztettet sajnálta. Oh nem! Papp Béla nem az a teremtés, kinél egy erőszakosan kiontott emberélet, ha mindjárt az öcsse volt is az, megrezgetné a szelidebb hurokat. Ő csak a gyalázatos haláltól akar menekülni, melyre oly igen rászolgált. Az életösztön támadt fel vad lelkében s mikor börtönében tehetetlenül tombol, nem a jobb utatérés gondolata foglalja el szívét, hanem a

tehetetlensége felett érzett düh. Szeretné feladni az egész világot, hogy ő uralkodnék rajta, egyedül csak ő élvezhetné a gyönyöröket.

Ez Papp Béla, a modern Kain, ki most a szatmári börtönben várja kegyelmi kérvényének elintézését.

Talán még is kegyelmeznek neki. Ez lesz az ő méltó büntetése. Hadd éljen, hadd fordulja lelkét a borzasztó tudat, hogy hiu reményei nem teljesültek; hadd lebegjen előtte folyvást öcsse véres alakja, kit keresett gonoszsággal juttatott kora sirba. Nyomja le az átok a hetyke, gögös uri gyilkost a földnek porrá, hogy ott eszméletre térve, lássa be, hogy mégis van egy felsőbb hatalom az emberek felett, kinek láthatatlan keze lesújtja a megátalkodott bűnöst egészen a halál révéig.

Piros pünkösdi napján ily gondolatokkal foglalkozva, megdöbbenve kérdezzük: „Vajjon vett-e minden ember szentlelket?” Oh, dehogyan! Hiszen sokan azt sem tudják, mi az a Szentlélek.

Bizonyára Papp Béla és hozzáillő társai sem részesültek ez isteni adományból, mert ha részesültek volna, a gonosz indulatok helyett a jóra törekvés szelleme hatotta volna által őket.

Oh, áldott Szentlélek, aki egy ily napon leszálltál az égből a tanítványokra, gerjeszd szíveinkben a jóindulatok meleg érzéseit, hogy a föld gyarló lakói megismerjék az igazságot és a földi veszendő dolgok helyett gyakorolják a jótétet, melynek oltárán a jóillatu füst egekbe nyit ajtót.

Jöjj el, oh áldott Szentlélek palotába, kunyhóba egyaránt, hogy a gonoszság kiveszessen e földről és legyen a földi élet pitvara az örök boldogságnak.

KRÓNKA.

— Pünkösdi elmélkedés. —

Hány elhagyott árva
Bolyong még itt szeret!
Hány, kinek reményét
Sors jege elverte;
Kire kinkeresztet
Rakott csak az élet...
Jöjj el, vigaszoddal,
Oh, áldott Szentlélek!

Magas paloták közt
Mily nyomor tanyázik;
Vig zene hangjánál
Hány szem könyttől ázik;
Hány van, kinek szívét
Gonoszság sebzé meg...
Jöjj el vigaszoddal,
Oh, áldott Szentlélek!

Hány ember tör irigy
Haraggal egymásra,
Hogy boldogulását
Ne tudja, ne lássa;
Hány lesz áldozata
Fondorlat vermenek...
Jöjj el új fényeddel,
Oh, áldott Szentlélek!

Ármány és gyűlölség
Angyalai járnak
Rombolva falait
A szeretet-várnak;
Jótékony melege
Hű sokak lelkének...
Jöjj el jobbitani,
Oh, áldott Szentlélek!

A felebaráti
Hű szeretet már ma
Híu képmutatás,
Csínált üres lárvát
Rut önzés ad tápot
Az ember keblének...
Jöjj el tanítani,
Oh, áldott Szentlélek!

TÁRCA.

A faluban...

A faluban, faluszerte,
Összejönnek minden este
A fonóba a leányok,
Fiúk, lányok, jegyes párok.
Mindegyiknek ott a párja,
S míg tengerihántás járja,
A leányok nevetgélnek
Csinjain a legényeknek,
Majd meg ezek keresgetnek
A sárga közt piros szemet.
Pattog a szem, foszik a hános,
Megindul a szopora táncz,
Tűzzel járnak, szaporázzák,
Akárhányszor megújrázzák,
Féltetéve bú és bánat;
Egy se álmos, egy se fáradt...

Majd a hosszú téli esték
Gyűjlik össze őket ismét.
Perg a rokka, orsó forog,
Sürgölődnek, sok a dolog.
Megindul a terefere,
Zalogosdi, gyűrűcsere;
Pirul a lány, ha a legény,
Zalog gyanánt egy csókot kér.
De megadja, belenézve
Mélyen a legény szemébe,
Ábrándosan álmodozva...
Hány lány hagyja szívét oda.

Békési Margit.

Aurél.

— A „Debreczen-Nagv. Ért. 22.” eredeti tárcájára. —
Írta: Balla Izsó.

A nagy-ágos Tétényi Loránth, országgyűlési képviselő úrnak valami elmulasztatatlannul sürgős dolga akadt ott lenn Berettyó-Ujfaluban a választói között és magára kellett hagynia fiatal feleségét. Szegény öregedni kezdő nagyságos Tétényi ur, (kinek fején az a bizonyos sokat emlegetett holdvilág már felkelőben van) maga is megsajnálta a csinos kis menyecskét, a ki most majd, legalább ő úgy vélte, bizonyára unatkozni fog, mert a férje nélkül jóformán ki sem mozdulhat otthonról a kuczkából.

De hát mit csináljon? Magával nem viheti, mert az nyűg volna neki is, meg az asszonykának is. Aztán meg mit is keresne az a fiatal menyecske Berettyó-Ujfalun, abban a sárfészekben.

Hirtelen egyet gondolt Tétényi képviselő ur: — Ha már itt kell hagynom a kis asszonykát, legalább gondoskodom arról, hogy az alatt, míg távol leszek, ne unatozzék. Az unalom elűzésére pedig a legalkalmasabb médium lesz az én Aurél képviselő barátom, aki egyuttal unokaövérem is. Így tehát rokon és a rokontól feleségem se kell féltennem. Az én Aurél barátom igen ügyes szórakoztató és így a feleségem sem fog annyit unatozoi, ha majd ő napoként fellátogat ide hozzám!

A nagyságos ur önelégületen simogatta borotvált állát, mint hogyha jól sikerült beszédet tartott volna a kvóta felemelésének ügyében. Aztán szinte ujjongva folytatta monológját:

— Nagyon jó lesz így! Nagyon jó! A feleségem nem kell majd féltennem a szemtelenkedő udvarlótól, mert mellette lesz Aurél, a ki nagyon

megbízható ember és unatkozni sem fog az én aranyos kis oldalbordácskám. Nagyon jó lesz! A kecske is jóllakik és a káposzta is megmarad.

II.
Az utcán véletlenül találkozott Auréllal, midőn éppen hozzá készült és lelkére kötötte neki, hogy szórakoztassa a feleségét. Na meg egy kissé vigyázzon is rá az alatt a pár nap alatt, a míg ő oda lesz.

— Tudod barátom, vigyázni kell az asszonynépre!

Aurél mintegy meghökkenve, csodálkozó tekintettel nézett végig Tétényin.

— Na, nem azért mondom, mintha a feleségemről valami rosszat gondolnék, de hát tudod, itt Pesten annyi az aszfaltbetyár...

Aurél szemeiből eltűnt a csodálkozó tekintet. Tétényi folytatta:

— Aztán az asszony — amint mondani szokták, a legnagyobb rejtély a világon.

— Érttem, felelt közönyös hangot tettetve Aurél, mintha nem is figyelt volna Tétényi szavaira.

— Aztán kérlek Barátom, végezd el majd a képviselőházban is a dolgaimat és ha valami fontos dolog történik, akkor sürgönyözz nekem rögtön.

Aurél csak egykedvűen bólintott rá a fejével, hogy meglesz.

De a képviselő ur még többet akart:

— Te Aurél! Nem volna jó, ha mindennap sürgönyöznél, hogy mi történik itthon?

— Jól van, jól! Majd sürgönyözők, választott ismét közönyös hangon Aurél.

Tétényi ur még az éjjel leutazott a választóihoz

III.

Aurél másnap délután (zimankós téli idő volt) felkereste a fiatal asszonykát, a ki hódolva a legújabb divatnak szecessziós-zöld pongyolájában éppen a kandalló mellett ült és elmerengve belebámult a parázsló zsarátnokba.

— Mint érzi magát a kis szalma özvegy? kérdezte Aurél, a mint belépett.

Az asszonyka mintha semmit sem hallott volna, szó nélkül tovább nézegette a tánczoló tűzkoboldokat.

— Hja, könnyű Tétényinek! sóhajtott fel Aurél néhány pillanat múlva, és egy kis báronszyéket húzva elő, odatelepedett Tétényiné mellé.

A fiatal menyecske megütődve emelte fel aranyoske fejét.

— Miért mondd, hogy könnyű az uramnak? Mi könnyű neki?

Aurél ajkáról tetített sóhaj lebeget el.

— Az élet édesem, az élet. Ő neki van bárátságos otthona, szép kicsi felesége, a ki csókokkal várja, ő neki meg van mindene, a mi csak kell de nekem...?

Tétényiné nevetve fordult Aurélhoz:

— Ugy látszik te ma nagyon költőiesen szentimentális hangulatban vagy. Talán a hitelezőid zaklatnak? Egyébként a bókot, amit rólam mondtál köszönettel nyugtázom, de ami az otthoni illeti: neked is van csinos kis lakásod. Gyönyörű garcon lakás.

— Jaj édesem! lakásom van, de a lakás nem mindig „otthon” is. Az én lakásomból hiányzik az a barátságos melegség az a jól eső valami, a mi itt nálatok megvan...Egyszóval: hiányzik az asszony.

Tavaszi újdonságok

KARDOS LÁSZLÓ nagyraktáraiban Kossuth-utca. Nevezetesen: Mosó női ruhaszövetek a legszebb színekben, ajour és sűrű szövésű, Darabos és futó szőnyegek minden faja. SZŐNYEG MARADÉKOK 5—10—15 méteres darabokban igen olcsón adtnak el. Viaszos padló parket, valódi Linoleum, Bőrvászon butor behuzatra. A t. közönség csupán széttekintés céljából is szívesen láttatik.

Lásza be az ember:
Mire teremtetett
S legyen vezérfénye
A hit és szeretet;
Áldozzék oltárán
Régvárt békességnek...
Jöjj el és vidd elő,
Oh, áldott Szentlélek!

Hadd legyen ez a föld
Éden boldog kertje,
Erény és igazság
Viruljanak benne
S muljék el gyötrelme
Bántott szív sebének...
Tedd meg hatalmaddal
Oh, áldott Szentlélek!

Kospallagi.

VIDÉKI HIREK.

— **Rablótámadás fényes nappal.** Vakmerő rablás történt, Hódmező-Vásárhelyen. A város egyik legnépesebb utcájában két notorius betörő, Szabó Sándor és Varga Pál vásárhelyi lakosok bementek Hajdu Ferencz fűszeresboltjába. Szabó Sándor szivart kért. Hajduné a szivar doboz elővétele végett kijött a pult mögül s a mikor a két rablónak háttal fordult, Varga Pál egy zsebkendőt yomlott a szájára és lerántotta a földre. Ezalatt Szabó Sándor a pénztár fiókot kirántotta és annak tartalmát, 14 koronát magához vett. A letelepet Hajduné és támadója között iszonyu küzdelem fejlődött ki. Az erős asszony már majdnem felülkerekedett, a mikor Varga a cukor vágó kést lekapt a pultról és azzal egy csapást mért az asszony fejére. Ebben a pillanatban lépett be a boltba az ottani földműves iskola egyik tanára. akit mikor a rablók megpillantottak, elakartak menekülni. Szabó Sándornak sikerült is elmenekülni, de Vargát, a ki Hajdunét leszorítva tartotta, a belépő tanár torkon ragadta, s mindaddig erősen tartotta, míg a lármára az utcáról többen befutottak és a vakmerő rablót megkötözve bevitték a városházához. Az elmenekült Szabó Sándort még aznap este elfogta a rendőrség.

— **Halálos lőrugás.** Takáts József 24 éves kisperegi születésű m.-pecskai kocsiat halálos szerencsétlenség érte. A legényt, ki Donáth Andrásnál volt alkalmazva, gazdájának lova oly veszedelmesen hasba rugta, hogy életben maradásához nincs remény.

— **Elpusztult község.** Fehér-Gyarmat községben nagy tűz volt. Az ottani főszolgabírótól távirati értesítés ment Szathmárra, hogy Fehér-Gyarmat lángokban van. segítséget kér. A tűzoltók két fecskendővel indultak a 35 kilométerre fekvő virágzó magyar községbe. Ekkorra már 120 ház és melléképület hamvadt el s állott lángokban, közte a posta- és táviratépület, vendéglő, iskola és a római kath. templom. A község lakosainak egyrésze Szatmáron volt hetivásáron s a hazatérő robogó vonatról látták az óriási tűzvészt. A tűz oka eddig ismeretlen s a község legszegényebb lakosai maradtak hajlék nélkül.

Tétényiné fenyegetőleg emelte fel kicsi rózsás ujjait.

— Aurél, Aurél! Te még mindig a réginek látszol. Most, hogy az uralom elutazott és rád bízott, hogy szórakoztass: most megint egész a régi akarsz lenni és jól látom előre — szerelmet akarsz vallani.

Aurél sővargó szemekkel nézte a kis menyecskét, a ki folytatta szavait:

— Még most sem szoktál le az örökös szerelmi vallomásokról? Én már meguntam ezeket! — szölt unott hangot tetteve Tétényiné és hátradőlt a nagy karosszékekben, a melyben eddig ült. Pongylájának fodrai egy kissé félrecsuszta és látni engedte két formás, selyemharisnyába bujtatott lábcskát.

Aurél sővargó szemei vad tüzzel égtek. Hirtelesen odatérdelt a kis menyecske elé, megragadta annak kicsiny kezét és össze-vissza csókolt...

IV.

Még aznap Aurél a következő sürgőnyt adta fel:

Tétényi Lóranth képviselő

Berettyó-Ujfalu.

Az ügyek lehető legjobban állnak. Minden dolgot elvégztem. Feleséged csókol.

Aurél.

De arról nem szólt a sürgöny, hogy milyen ügyek állnak a lehető legjobban?

Hogy milyen dolgait végzi el?

És hogy kit csókolt a felesége?

Tétényi úr pedig borotvált állát simogatva önelégülten mormogja magában:

— Lám, lám! Milyen jó barátom van nekem!

Na' de nem csoda, hiszen rokonom is. Elvégre minden dolgomat és egyuttal szórakoztatja a feleségemet és vigyáz is rá... Nagyon jól rendeztem el a dolgot. Így a kecske is jól lakik és a káposzta is megmarad. Nagyon jól van ez így! Nagyon jól!

— **A meggyilkolt mostoha.** Fodor András martonosi gazdnember egyházban lakik felnőtt fiával, ki a gazdaságot is kezeli. Az ifju Fodor András már többször észrevette, hogy mostoha anyja nagyon pazar gazdálkodást folytat a házi cikkeken s azokból igen sokat elis hord a háztól, hogy azzal az ő rokonnait segélyezze. Fodor eme felfedezése óta általános lett a veszekedés a házban. A vén mostoha anyja most már arra törekedett, hogy férje előtt az ifju Fodort befektetse és azt, valamint annak családját a háztól eltávolítsa, mert a mint ő maga is mondta, a mostohájával nem akar egy házban lakni. Az öreg Fodor András megkísérelte a békesség helyreállítását, de a mostoha macakossága miatt az mindannyiszor hajótörést szenvedett. A múlt héten ifju Fodor nem volt otthon, a mikor ennek neje a kutyát mosott. A mostoha anyja ekkor megtámadta a fiatal asszonyt és egy karóval addig verte, míg az el nem menekült. E hó 26-án este az udvaron a mostoha anyja ismét megtámadta a fiatal Fodornét. Véletlenül ugyanakkor tért haza ifju Fodor is, a ki, mivel nejét veszélyben látta, felkapott egy dorongot az udvaron s azzal akkorát ütött mostohája fejére, hogy az nyomban elesett. Fodor e közben észrevette, hogy felesége vérzik, e miatti bosszujában ismét neki esett a már eszméletre tért mostohának s azt addig verte míg agyveleje ki nem loccsant. A gyilkos fu azután maga jelentkezett az előjáróságnál, mely a vizsgálobíró nyomban értesítette az esetről.

HÍREK.

— **Boldog ünneplést kívánunk lapunk előfizetői és munkatársainak.**

— **Zászlóavatás.** A „Petőfi-dalkör“ 1900. év június 9-ik napján a városi Nagyerdőn Zászló-avatási ünnepélyt tart, melynek sorrendje a következő: 1. Délután 1/2 3 órákor gyűlékezés a város székházának udvarán. 3 órákor indulás a nagyerdőre. Előli a tűzoltó-egylet, zenekarával. Az 1848—49. évi öreg honvédek, — a debreczeni dalegyletek zászlóikkal és a közönség. A zászlóanya, a koszorú leányok és vőfélyeikkel. 2. D. u. 4 órákor „Szózat“, éneklők Fentz Rudolf karmester vezetésével mellett az összes helybeli dalegyletek. — Elnöki megnyitó. — Alkalmi költemény. Irta és elszavalja Dr. Benedek János. — Ünnepi beszéd. Tartja: Dr. Varga Lajos. — „Üdvözlő dal“ Gaálról. Előadja a „Petőfi-Dalkör“. 3. D. u. 4 órákor a zászlófelavatás a dalkör jellegének elnéklése mellett. — A dísz-szegek beverése a megállapított sorrendben. Hymusz éneklők az összes helybeli dalegyletek. Az ünnepély a nagyerdőn az u. n. régi korcsójázó téren megy végbe; az emelvényen a zászlóanya a zásznép és dalegyletekkel foglal helyet. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a nyári vígadó (Dobos pavillon) termében tartatik meg. A körülkerített erdőterületre: Belépti-jegy személyenként 40 fillér=20 kor. Minden ide belépőnek j gygyel kell eljuttatni lennie, melyet kívánatra felmutatni köteles. Jegyek válthatók: Csáthy Ferencz, Leidenfrost Ármán és ifju Gyürky Sándor urak üzleteiben és kint az erdőn felállított pénztáraknál. Délután 6 órákor hangverseny a nagyerdei nyári vígadóban. A hangverseny műsora: 1. Nyitány. Magyar Testvérek zenekara által. 2. „C dur kápolna“ Kreutzertől. Flóadja az „Ács ifjusági dalkör“. 3. „Magyar népdalok.“ Éneklők B. Ruzsnyásky Ilona urhölgy Magyar Testvérek zenekarának kísérlete mellett. 4. „Zord lakomnak ablakánál“ népdalegylet, Méderől. Előadja az „Egyetértés“ önképző dal- és zene-egylet. 5. „Ha meghalok“ népdalegylet, Mácsaitól. Előadja az „Iparos ifjuság önképző egylete dalköre. 6. „Czimbabom játék.“ Előadja Bernáth Gizike k. a. 7. „Régi nóta.“ Lányi Ernőtől. Előadja a „Munkás Dalegylet.“ 8. „Szabadság dal.“ Előadja a Petőfi-Dalkör. A nyári vígadó előtt bekerített tere és a hangverseny terebe a belépti díj 1 korona. Jegyek nélkül belépni senkinek sem szabad. Este 8 1/2 órákor Márkus Testvérek nagyerdei vendéglősök ki- szolgálása mellett 400 terített társasvacsora. (Egy terített ára egy személyre két korona.) A jegy a vendéglősnek a vacsora alatt átadandó. E nélkül a bankett asztalokhoz ülni tilos. Vacsora után táncz. A hangverseny és vacsora közötti idő alatt Leidenfrost Ármán ur tűzijátékot rendez többféle rendkívül díszes változatokkal.

— **Egész nap zárva.** A jövő június és július hónapokban tudvalevőleg a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény értelmében már d. e. 11 órákor be kell zárni az üzleteket. Ez a körülmény arra indított több nagyváradit kereskedőt, hogy június és július hónapokban vasárnap egész nap zárva tartsák üzleteiket, tekintettel arra, hogy alkalmazottaiknak is legyen hetenként egy szabad napjuk. A közös megállapodást eddig a következő kereskedők írták alá: Kunz József és társa, ifju. Kohn Sámuel, Glücksmann Ármán, Glegmann Ármán (Olasziban és Ujvároson is), Wallerstein Fülöp és fiai, Cziller Imre (fő- és főközlet), Olári I., Freyberger és Társa, Schlosser Gusztáv.

— **Embergazdálkodás kerékpárosok.** A biciklistákról már állandó rovatot kell nyitni, mert nem mulik el nap, hogy ellenök a rendőrséghez jelentés ne érkezne. Krausz Sámuelné is, ki két

leányával Simonyi-utcán haladt, egy a gyalogjár-dán sebesen hajtó biciklista elűtötte A biciklin lámpa nem volt, sem csengővel jelt nem adott s így Krausz néu vehette észre közeledését. Az esés következtében oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy két leánya segélyével is alig tudott hazamenni. A biciklistát, ki az eset után elmenekült, már a rendőrség kinyomozta s ellene megindította az eljárást.

— **A „Petőfi-dalkör“** zászló alapja részére a Király Juliska gyűjtő ivén a következő adományok folytak be u. m. Ifju. Király Ferencz 2 korona, Király Ferencz 2 korona, Király László 40 fillér, N. N. 40 fillér, Ács Nagy Ferencz 1 korona, Fissler 2 korona, Mihályi 60 fillér, Harmathy 60 fillér, Dobos 40 fillér, olvashatatlán 40 fillér, olvashatatlán 1 korona, N. N. 20 fillér, Rácz Mihály 20 fillér, Hoffmann és Kronovics könyvnyomdája 20 fillér, Debreczeni ipar és kereskedelmi bank 2 korona, Zádor két korona, Kovács Lajos 1 korona, olvashatatlán 20 fillér, Bogdány József 1 korona, olvashatatlán 40 fillér, Szabó 1 kor., M. L. 40 fill., olvashatatlán 1 kor. olvashatatlán 80 fill., Heinig 30 fillér, Rannukel Edéné 1 kor., N. N. 20 fillér, Sesztina Lajos 2 kor., Döre Ferenczné 1 kor., Gáboffszky Lajos 1 kor., Gebauer Ferencz 1 kor., Kontsek Géza 1 kor., Csokonai nyomda, Lengyel Imre és társai 1 kor., Kernats Gyula 1 kor., Egri Sámuel és neje 20 fillér, Bárdossy Gyula 1 korona, olvashatatlán 1 kor., Csáky 20 fillér, Sebes 20 fillér, olvashatatlán 20 fillér, Józsa 40 fillér, olvashatatlán 40 fill., Nemes 20 fillér, Sinaházy 40 fillér, N. N. 20 fillér, olvashatatlán 20 fillér, olvashatatlán 20 fillér, Egervári 20 fillér, Faragó 20 fill., Kosdi 40 fill., olvashatatlán 20 fill., olvashatatlán 20 fill., olvashatatlán 20 fill., Füleky Pál 1 kor., V. A. 40 fill., Orosz Péterné 40 fill., N. N. 20 fill., Húse Sándor 1 kor., Montai Barna 40 fillér, Szabó Aranka 2 korona, Molnár János 40 fillér, Belogh József 40 fillér, Rácz Sámuelné 1 korona, Dobieczyk 2 korona egy valaki 10 fillér, N. N. 60 fillér, Körner Gyula 20 fillér, együtt 53 korona 80 fill. mely összeget az eddigi 1451 kor. 92 fillérhez adatván zászló alapunk kitesz 1504 kor. 72 fillért. Fogadja ugy az igen tisztelt gyűjtő kisasszony, mint a t. adományozók a dalkör nevében nyilvánított hálás köszönetet. Debreczen 1900. június hó. Nagy Ferencz a „Petőfi-dalkör“ pénztárnoka.

— **Komjáthy pénze.** A szegedi színházért annak idején Komjáthy, a debreczeni színház igazgató is pályázott, letévén tíz ezer korona biztosítékot. A színházat Komjáthy adta hát oda, aki azonban időközben megmondta a dolgot s úgy határozott, hogy Debreczenben marad. Szeged ekkor a kauziónkint letett 100 korona kiadását megtagadta s noha az igazgató nagyon kérte, nem adta vissza. Most már Komjáthy pórt indított Szegedváros ellen s pörét a kir. táblán is megnyerte. Igen bízható, hogy ez ügyben több fellebezés nem lesz s hogy a pénzt a debreczeni igazgatóknak visszaadja, leginkább azért, mert muszáj lesz neki. Mind-ebből önként folyik, hogy ezuttal a színigazgatók biztosítékát valami komolyan nem igen veszik. Elvégre is az olyan biztosíték a mit a szerződés meg nem tartása esetén is vissza kell adni, nem ér egy hajótörést.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a f. év június hó 2-án szombaton valamint 3-ik és 4-ére eső Pünkösdi ünnepnapokon a Deák-Ferencz utcai izr. templomban az istenitisztelet a következők időben fog tartatni és pedig: Pénteken este 7 órákor, Szombat, vasárnap és hétfőn o. e. 9 órákor, Szombat d. u. 5 órákor és este 8 órákor, vasárnap este 1/2 8 órákor. Hétfőn reggel „Markir“-ral egybekötött „Haskomah“ 1/2 7 órákor, a főistenitiszteleten a „Markir“ d. e. 10 órákor és a délutáni istenitisztelet pedig 5 órákor,

— **Rablótámadás.** Az elmúlt napokban a Kossuth-utcai temetőnél rablótámadás történt. Egy gépgyári munkás feleségét késsel támadta meg egy csavargó és pénzt követelt tőle. Az asszony segélykiáltására előfutott emberek ártalmatlanná tették s a rendőrséghez kísérték a csavargót.

— **Betörő fiatal leány.** A Csillag-utcán egy konyha választotta el Konczosék lakását a szomszédoktól. Szépen egyetértve, békességben lakott ott már régebb idő óta a két család, míg végre tegnap ezt a szép egyetértést a 15 éves Julis megzavarta. A szomszédok lakásáról ugyanis már napok óta mindennap eltűnt valami, de a tettest megcsipni nem tudták. Tegnap eltávoztak havirol mikor visszatértek, Konczos Julist a szobában találták. Vellátóra fogták s a nyírák közt mondta el, hogy egyszer az ő szobájuk kulcsát megpróbálta, vajjon jó-e a szomszédok lakásához. Az ajtó kinyit s így minden nap, mikor senki sem volt otthon, bement a szobába s a kezűnyébe akadt tárgyakat elvitte. A fiatal leányt átadták a rendőrségnek.

— **Elűtötte a kocsi.** Kovács Imre homokkerti lakos Gábor nevű fia künn játszadozott az utcán, mikor arra felé vitte utja Nagy Mihály talygást, ki kissé felöntött a garatra s örülnen vágatott a végig talygájával az utcán. A kis fiu nem birt a taliga elől elfutni, az elűtötte s jobb karján keresztül ment. Kovács Gábor szülei ápolják — jobb

karja eltört. A részeg taliga ellen megindították a bűntető eljárást.

— **Kettő vágta a lábát.** Nagy Lajos szegény csizmadiaester tegnap örökre nyomvorrékká tette magát. Egy kis vágni való fa akadt a házánál, amit költségkiemelésből nem akart fuvágóra bízni. Felvágta maga s a jól megélesített baltával sorra hasogatta a görcsös tuskókat. Egyszer, amint teljes erejéből sujtott egy ilyen tuskóra, a fejsze legrattant s a tuskó helyett a ballábába vágódott. Még pedig olyan erővel, hogy ezzel az egy ütés-sel teljesen kettő vágta a lábafejét. A szerencsétlen emmer ájtalan rogyott össze, a vér pedig iszonyu erővel ömlött a lábából. Nagy Lajos beszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették. Lábsont-ját a baltavágás úgy összeroncalt, hogy valószínűleg nagyobb darabot amputálnak a lábából.

— **A városok kongresszusa.** Győrött, a Dunántul hatalmasan fejlődő váro-ában hét-főn kezdődött meg a városok kongresszusa, melynek tagjait a vasárnap délutáni vonatok vitték az ország minden részéből. A győriek — mint nekünk írják — szíves barátsággal fogadták a vendégeket, kiknek sorában ott volt Komlóssy Arthur főjegyző, mint alelnök, Debreczen város képviselőjében. A kongresszusi tagok vasárnap este a Lloyd-vigadó termében ismerkedő bankettre gyűltek, előzőleg pedig a rendező bizottsággal bejárták a zászlódiszben pompázó szép várost. A kongresszustól azt remélik, hogy a városok ügyén és a városi közigazgatás rendezésén sokat fog lendíteni. A kongresszuson képviselt városok részéről a győri előadói javaslattól eltérő határozati javaslatot Debreczen és Nagyvárad képviselői terjesztettek elő.

— **Körözött vasuti szolga.** Marosán Gábor volt vasuti szolga, még 1884-ben párázs verekedést rögtönzött Nagy-Létán az Enyedi István korcsmájában, mely alkalommal egy mulatótársat súlyosan megsebesítette. Most yonná ezért felelősségre a bűntető törvényszék, de Marosán jónak látta a büntetés elől megszökni. A nagyvárad kir. ügyészség a jó madár országos körözését rendelte el.

— **Értesítés.** A városi tanács katonai és illetősegi ügyosztályánál f. évi június hó 2-án szombaton délután az irodai helyiségek takarítása, vasárnap június hó 3-án pedig Pünkösdi, ünnep első napja miatt hivatalos órák nem tartatnak, miről az érdekeltek község tisztelgettel értesítetik.

— **Rablók üldözése.** Csathó József de-recskei lakos házába ismeretlen tettesek betörték s nagyobb mennyiségű élelmiszert s egy az udvaron álló szekér négy kerekét elvitték. Csathóék a zajra felébredtek a üldözöbe vették a tolvajokat, kik Uj-falu felé igyekeztek s hogy könnyebben menekülhessenek, a szekér kerekeit a Kálló vízébe dob-ták. Cathók egész éjjel üldözték a rablókat de elfogni nem sikerült. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A mesterlegény szerencsétlensége.** Schuller Károly debreczeni bodnársegéd szekerével dolgozott. Az éles szerszámmal gondatlanul bánt s a fa helyett bal keze fejére vágott vele. Az éles szekerce csaknem egészen elvágta a kezét. Valószínű azonban, hogy gondos ápolás mellett az amputálás szükségse nem fog felmerülni.

— **Lapszerkesztőből lelkes.** A Debreczen derék szerkesztőjét Bartha Mórt Gacsály szatmármegyei község lelkeszeül választotta s a megválasztott mult hó 29-én állásába beiktatott. A derék tudós férfiú most szóval is hirdeti az igéket, melyeket oly gyakran olvashattuk tollából: a lángoló hazaszeretet. Kívánunk sok szerencsét új állásához.

— **Gyujtogatás a Mester-utcán.** Ugyan veszedelmes módon akart egy ispiertlen ember lángra borítani Mester-utcán egy házat. A napokban éjjel a 28. számú ház ablakát beverte s az így támadt nyíláson benzint öntött a szobapadlójára. Előzőleg a szoba drága függőnyeit lesza-gatta és ezt is benzinnel öntötte le és meggyújtotta. A gyujtogatót valaki, a ki éppen arra jött, meggátolta, mert az égő függőnydarabot nem tudta bedobni a szobába s elmenekült. Ez volt a szerencse, különben az egész szoba, sőt talán az egész ház a tűz martalékává lett volna. A vakmerő tettet a helyi viszonyokkal ismerős egyénnek kellett elkövetnie, a ki félrevetetésül még két szomszédház ablakát is beverte. Az ismeretlen gyujtogatót most nyomozza a rendőrség.

— **Az isten küldötte.** Széles körben ismert iparost vitetett be a rendőrség a kórházba. Egy szabó iparost, ki a legbadarabb tervekkel foglalkozott. Azt hirdette, hogy őt az isten küldte, hogy boldoggá tegye a népet. E végből ösz-szevásárolt sok sok telket, persze csak szóval, hogy azok helyére gyárakat, árucarnokokat és egyebet épített. Terve vett őt templom építést, Kossuth, Munkácsy és Petőfi szobrokat. Hogy miből építi fel ezeket, azt persze csak ő tudta. Kezdt gyűjtő ikeket kuporgatni, de persze senkisé adakozott. Hol egyik hol másik vendéglőben vagy kávéházban ültötte fel sátorát s ott hirdette zavaros terveit. A neje is kérte a kórházba szállítását s miután a „Bika“ előtt nagyon is rosszul viselkedett, intézkedés történt beszállítására. Egyébiránt a polgármestert is folyton zaklatta a terveivel s tanácsi végzés alapján megfigyelés alatt volt.

